

емоційність пов'язана з навчальною мотивацією та успішністю навчання студентів. Будучи похідними від потреб, значущих цілей і інтересів, емоції і почуття як ключові складові емоційної сфери сприяють формуванню нових пізнавальних потреб, бо саме в них міститься і «ціннісний механізм» особистісного, а також і мотиваційний стрижень процесу навчання.

Емоційно-позитивний фон навчання є умовою формування емоційно-особистісного ставлення студента до процесу навчання, що дозволить підвищити якість освіти та виступить як значуща характеристика.

Література.

1.Грязева Е. Д. Руководство самостоятельной учебно-научной деятельностью студентов: [учебное пособие] / Грязева Е. Д., Жукова М. В., Кузнецов О. Ю, Петрова Г. С. – Тула : Изд-во ТулГУ, 2013. – 318 с. (С.95-97).

УДК 378:001.89]-057.87

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

*Яковлева О. С., ст. викладач
Запорізький державний медичний університет*

На сучасному етапі розвитку системи вищої освіти науково-дослідницька діяльність студентів набуває все більшого значення і стає одним із компонентів професійної підготовки майбутнього фахівця. Адже формування спеціаліста передбачає гармонійне поєднання особистісних якостей з розвитком професійних, що є вимогою сучасного суспільства.

При цьому ефективність професійної підготовки значною мірою визначається рівнем сформованості дослідницьких знань, умінь, розвитком особистісних якостей, накопиченням досвіду творчої дослідницької діяльності. Це вимагає пошуку і розробки активних методів професійної підготовки майбутніх фахівців.

В сучасних умовах трансформації суспільства, потреба у кваліфікованих фахівцях постає з новою гостротою та змушує обґрунтовано підійти до використання сучасних інноваційних методів створення освітнього середовища та науково-дослідницької роботи студентів. Одними з методів створення інноваційного освітнього середовища є дискусійні технології. Розглянемо приклади дискусійних технологій, які, на наш погляд, можна використовувати під час вивчення організаційно-економічних дисциплін. Так, з метою отримання інформації про початкові знання студентів, помилкові позиції та шляхи обдумування теми застосовують метод «Мозковий штурм» («Кути»). Ця ефективна технологія колективного обговорення забезпечує не лише активізацію творчої думки студентів, але й впливає на зниження рівня самокритичності учасників дискусії, запобігає витісненню оригінальних ідей у підсвідомість як небезпечних, сприяє появі почуття психологічної захищеності.

Використання іншого методу – «Розгляд практичних ситуацій» – орієнтовано на активізацію досвіду студентів. Після презентації викладачем певної проблемної ситуації, починається її обговорення, робляться висновки та шукаються конкретні шляхи розв'язання. Запропонована практична ситуація має бути змістовною, насиченою конкретними фактами, цікавою для аналізу, розкривати глибинні причини явищ, сформульована чітко й конкретно. Тільки в цьому випадку цей метод буде ефективним, сприятиме активізації мислительної діяльності учасників, спонукаючи їх до дискусії.

У свою чергу, технологію «Круглий стіл» застосовують у тому випадку, коли викладача цікавить не повне вирішення проблеми, а саме обговорення, збір інформації, осмислення, пошук шляхів визначення проблеми, узгодження існуючих точок зору. Суттєвою умовою такого виду дискусії є наявність дійсно круглого столу, за яким учасники мають можливість бачити один одного, що стимулює мовну активність, приводить до збільшення кількості висловлювань, заохочення використання невербальних засобів.

Для того, щоб надати можливість кожному студенту лаконічно відповісти на запитання, висловитися за певною темою або довести власну позицію можна використати метод «Мікрофон». Його застосовують як на етапі актуалізації та коригування знань студентів, так і під час узагальнення матеріалу. Завдяки такій технології навчання у студентів формується вміння «активного» слухача, який не тільки уважно слухає, а й активно опрацьовує інформацію, ставить доречні запитання, робить критичні висновки, генерує нові ідеї завдяки поєднанню почутого з власним досвідом тощо.

Іншу технологію, метод інверсії, використовують тоді, коли необхідно знайти пошук ідей у нових, несподіваних напрямках, здебільшого протилежних традиційним поглядам та переконанням. Характерними особливостями цього методу є: орієнтація на принцип дуалізму, розвиток діалектики мислення студентів.

З метою організації спільного пошуку узгодженого рішення однієї для всіх проблеми або питання застосовують дискусію-діалог. Результат знаходить своє відображення в заключному тексті, схемі, таблиці тощо. Ця форма виключає протистояння, критичну позицію тієї чи іншої групи і вся увага учасників дискусії зосереджена на позитиві тому випадку, коли студенти накопичили певний словниковий запас, володіють конкретним обсягом умінь та навичок спілкування іноземною мовою, можна

використати метод «Панельної дискусії». Панельна дискусія зазвичай охоплює 4-6 студентів з попередньо призначеною головою, на якій спочатку обговорюється всіма учасниками групи певна проблема, а потім вони викладають свою точку зору аудиторії. Кожний заняття більш різноманітним, а й дає можливість студентам виявити мовленнєву самостійність, реалізувати комунікативні вміння та мовленнєві навички.

Коли студенти навчилися працювати в групах та засвоїли технології вирішення проблем, використовують метод «Дебати». За умовами проведення такої форми дискусії, кожна група має переконати опонентів і схилити їх до думки змінити свою позицію. Однак, можна поставити й інше завдання – спільно вирішити поставлену проблему. В такому разі студенти, висловивши свою точку зору, мають уважно вислухати протилежну сторону, щоб знайти точки дотику. Така методика забезпечує розвиток інтелектуальних умінь та навичок, таких як: аналітичне та структуроване мислення, креативність, швидкість реакції, вміння чітко формулювати свої думки, вибудовування та оскарження логічних зв'язків між певними фактами, широта мислення, переконливість, структурний, причинно-наслідковий, порівняльний та хронологічний види аналізу.

Для ґрунтовного засвоєння навчального матеріалу, а також з метою розвитку ораторських та презентаційних здібностей проводиться «Дискусія-презентація». Один студент виступає з власною чи від імені групи стислою промовою або тезами, після чого відповідає на перехресні запитання учасників дискусії. Потім відбувається загальне обговорення з приводу представлених ідей та положень. Вербальні і невербальні засоби, що використовуються учасниками дискусії, мають на меті отримання певного результату – сформувати у слухачів позитивне враження від власної позиції.

Інший метод, «Дискусія в балах», сприяє розвитку вміння студентів оцінювати певні факти та явища з різних точок зору, передбачати наслідки,

аналізувати позитивні та негативні сторони певної проблеми. Викладач присуджує бали тим студентам, хто бере участь у дискусії, залежно від особистого внеску (позиції, фактів, зауважень, доповнень).

З метою розвитку не лише усних, але й письмових навичок, використовується метод «Німа дискусія». Така форма роботи передбачає письмовий обмін поглядами з теми, що вивчається. Студенти по черзі записують свої думки під запропонованими текстами твердження альтернативного характеру, розвиваючи так звану «німу дискусію». За 15 хвилин учасники аналізують перебіг дискусії та роблять висновки. Як свідчить практика, поєднання вербального та невербального способів спілкування посилює ефективність обговорення обраної теми.

Отже, дискусійні методи роботи забезпечують розвиток суб'єктної активності майбутніх фахівців, сприяють формуванню комунікативних умінь та навичок, створюють атмосферу інтелектуального суперництва, тренують стратегію. Тому, подальші розвідки спрямовуються на удосконалення методичного забезпечення процесу професійної підготовки майбутніх фахівців в межах функціонування інноваційного освітнього середовища.

Література:

1. Беляєв Ю. І. Науково-дослідна діяльність студентів у структурі роботи університету / Ю. І. Беляєв, Н. М. Стеценко // Педагогічний альманах. – 2010. – Випуск 6. – С. 188-191.

2. Національна доктрина розвитку освіти / Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mon.gov.ua/laws/Ukaz_Pr_347.doc.

3. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність / В. В. Химинець. – Ужгород : Вид. ЗППО, 2007. – 364 с.